

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF CHILD DEVELOPMENT CENTER
MANAGEMENT UNDER THE LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION NAKHON
PHANOM PROVINCE

เกียรติศักดิ์ จูมจะนะ^{1*}, วันเพ็ญ นันทะศรี², อภิลิทธิ์ สมศรีสุข³
Kiattisak Joomjana^{1*}, Wanphen Nantasri², Apisit Somsrisuk³

^{1,2,3}สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{1,2,3}Department of Educational Administration and Development, Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat
University

Corresponding author: E-mail: keattisak.joomjana@gmail.com^{1}, Wanphen48@gmail.com²,
apisit_edu@snru.ac.th³

Received: April 19, 2024

Revised: June 2, 2024

Accepted: May 14, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 311 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 42 คน และครู จำนวน 269 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมิน ค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .60 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .45 – .83 และค่าความเชื่อมั่น .98 และแบบสอบถามประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 – .83 และค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ละขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{xy} .819$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ สภาพแวดล้อม (X_6) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (X_5) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) และโครงสร้างองค์กร (X_3) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 7.80 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .266$ ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ 4.1) สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $Y' = 1.078 + .264X_5 + .267X_6 + .130X_2 + .094X_3$ 4.2) สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $Z' = .353Z_5 + .366Z_6 + .175Z_2 + .126Z_3$

คำสำคัญ: การบริหาร; ประสิทธิภาพ; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The purpose of this research was to study the level of factors affecting the effectiveness of child development center management under the local administrative organization, Nakhon Phanom Province. The sample group used in this research consisted of educational administrators and teachers at child development centers under the local administrative organization Nakhon Phanom Province, academic year 2022. The number of 311 people were classified as 42 educational administrators and 269 teachers, which was obtained by random sampling in several steps. The tool used to collect data was a questionnaire with a 5-level evaluation scale. The questionnaire was about factors affecting the effectiveness of the administration of the Child Development Center. There was a consistency index value between .60 and 1.00, a discriminatory power value between .45 and .83, a confidence value of .98, and a questionnaire on the effectiveness of child development center administration. It had a consistency index value between .80 and 1.00, a discriminatory power value between .46 and .83, and a confidence value of .98. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient Stepwise, and Multiple Regression Analysis. The findings were as follows: 1) The level of factors affecting the effectiveness of child development center management overall was at a high level. 2) Effectiveness level of child development center management overall was at a high level. 3) Factors affecting the effectiveness of child development center management were positively related at a very high level ($r_{xy} .819$) significantly statistically at the .01 level. 4) Variable factors affecting the effectiveness of child development center management including environment (X_6), participatory management from all sectors (X_5), leadership of executives (X_2), and organizational structure (X_3) could be predicted. Operational effectiveness Child Development Center work (Y) had statistical significance at the .01 level, together explaining 7.80% of the variance in the child development center's operational effectiveness, with a forecast error of $\pm .266$, which The forecast equation could

be written as follows: 4.1) Forecasting equations in the form of raw scores $Y' = 1.078 + .264X_5 + .267X_6 + .130X_2 + .094X_3$ 4.2) Forecasting equations in the form of standard scores $Z' = .353Z_5 + .366Z_6 + .175Z_2 + .126Z_3$

Keywords: administration; child development center; effectiveness

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการอบรมเลี้ยงดู เพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อ ตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย, 2562, หน้า 6) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมาตรา 13(1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 5-6)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน พบว่ามีปัญหา ดังนี้ 1) ครูและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีครูที่จบด้านปฐมวัย หนึ่งคนและผู้ดูแลอีก 1-2 คน ซึ่งครูหรือผู้ดูแลเด็กยังไม่สามารถจัดการความท้าทายในห้องเรียนและส่งเสริมทักษะให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ระบบการติดตามและประเมินผลค่อนข้างมีความซ้ำซ้อนและประกอบด้วยหลายตัวชี้วัดซึ่งเป็นปัญหาต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) กลไกการกำกับดูแลและความชัดเจนเรื่องกฎระเบียบในการเลือกแนวทางพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งจะมีกลไกของคณะกรรมการการศึกษาซึ่งมีผู้ปกครองและคนในชุมชนอื่น ๆ เป็นกรรมการแต่กรรมการหลายคนยังขาดองค์ความรู้ 4) งบประมาณ รัฐมีการจัดสรรงบประมาณ 1 ล้านบาท ต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อพิจารณาจากงบประมาณที่ถูกจัดสรรให้กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในเชิงคุณภาพมากนัก 5) การตระหนักของสังคมในวงกว้าง การพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับความสำคัญในระดับนโยบายอย่างต่อเนื่อง แต่ความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น ๆ รวมถึงสังคมในภาพรวมยังไม่มากพอที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ (สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562, หน้า 9-10)

ถึงแม้ว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการวางแผนกำหนดนโยบาย หรือกฎหมายในการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วก็ตาม แต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังจะเห็นได้จากการลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงของสำนักงานตรวจการแผ่นดินในภูมิภาคต่าง ๆ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยสรุปมีปัจจัยสาเหตุดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาเด็กเล็กที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่มีการประเมินคุณภาพครูผู้สอนประจำปี ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินตนเองโดยการกรอกแบบฟอร์มเพื่อประเมินตนเอง และการประเมินคุณภาพจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เฉพาะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เข้าร่วมโครงการเท่านั้น 2) ด้านบุคลากรพบว่าครูผู้สอนไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรง และจำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่าสภาพอาคารชำรุดทรุดโทรมขาดงบประมาณดำเนินการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มั่นคงแข็งแรง อาคารสถานที่มีลักษณะแออัด คับแคบไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานด้านวิชาการสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีประสิทธิภาพ 6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ขาดการส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ให้มีศักยภาพขาดการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้สอน ครูผู้ดูแลเด็ก ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กของเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็ก อย่างเหมาะสม การคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายเป็นระบบอุปถัมภ์ (สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน, 2565)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีอยู่ทั้งสิ้น 400 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2565) แต่ละแห่งมีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเรื่องที่รัฐไม่สามารถเข้ามาสอดส่องดูแลได้อย่างทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งโดยลักษณะของภารกิจเป็นเรื่องของความต้องการแต่ละชุมชน ซึ่งมีสังคม วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันไป (ศักดิ์ หาดญูธร, 2559, หน้า 312) จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่ามีหลายปัจจัยทั้งในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนทักษะ และประสบการณ์สอนที่ดีของผู้ดูแลเด็ก การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ก็อาจเป็นไปได้ หากสามารถทราบถึงปัจจัยสาเหตุของปัญหาในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก็จะสามารถแก้ไขปัญหการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครพนมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นตัวสะท้อนผลของการบริหารจัดการของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกว่ามีการบริหารจัดการกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดีมากน้อยเพียงใด จากเหตุผลความสำคัญที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะ

ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยในครั้งนี้จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้มากมายผู้วิจัยขอนำเสนอโดยสังเขปดังนี้
จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 15-17) กล่าวว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ จำแนกออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ 2) ประสิทธิภาพด้านบุคลากร 3) ประสิทธิภาพด้านอาคารสถานที่ 4) ประสิทธิภาพด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ประสิทธิภาพด้านชุมชน 6) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพเด็ก
สมใจ พรหมทองบุญ (2559, หน้า 7) กล่าวว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อการจัดการเรียนการสอนให้เด็กอายุ 3-5 ปี อย่างเป็นระบบ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมไปถึงความพอใจของบุคลากรทุกฝ่าย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
สรุปได้ว่า ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานหรือการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสอดคล้องกับมาตรฐาน

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร พบว่า มีนักการศึกษาให้แนวคิดไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

เจริญศรี พันปี (2553, หน้า 10) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ตัวแปรสาเหตุหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

ปริมล เติชชู (2553, หน้า 20) กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านลักษณะองค์กร 2) ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม 3) ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ตัวแปรสาเหตุหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

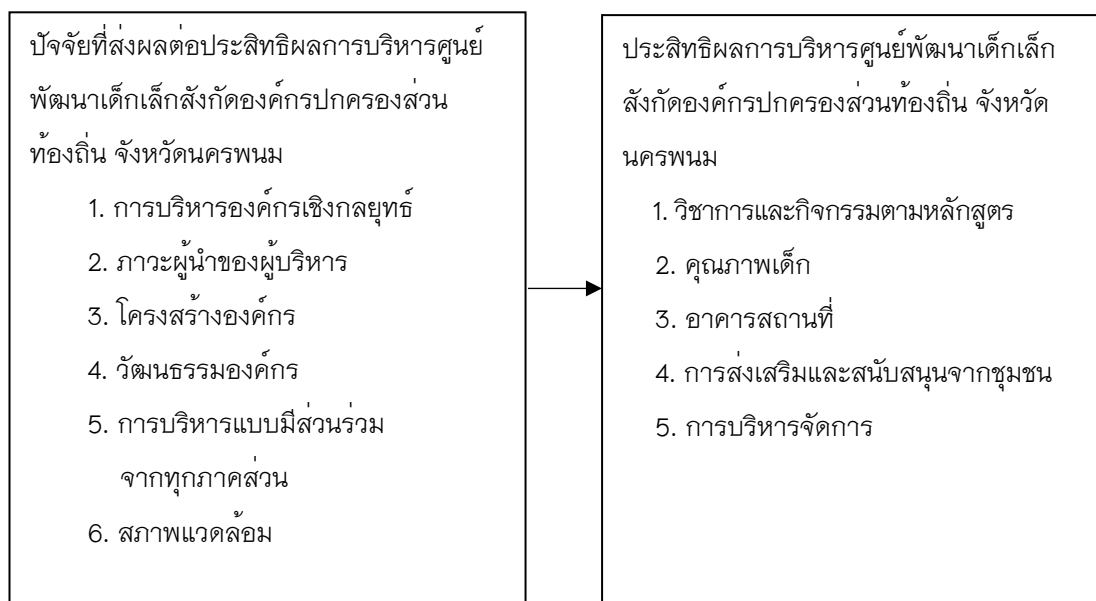
ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการ ดังนี้ ประสม มารศรี (2557), ผกามาต วิโสรัมย์ (2557), นันทนภัส วิกุล (2560), อุไรวรรณ ศรีสุข (2561), สมปรารถนา พรหมสูตร (2563), ซึ่งสามารถสังเคราะห์ปัจจัยได้ 6 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) โครงสร้างองค์กร 4) วัฒนธรรมองค์กร 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 6) สภาพแวดล้อม

2. ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการ ดังนี้ สมใจ พรหมทองบุญ (2559), งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559), จินตนา กุลากุล (2559), สารทิ เชี่ยวแต้ม (2560), อารีย์ วุ่นบำรุง (2562) ซึ่งสามารถสังเคราะห์ องค์ประกอบได้ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 2) คุณภาพเด็ก 3) อาคารสถานที่ 4) การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน 5) การบริหารจัดการ

ตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรเกณฑ์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 661 คน เป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 103 คน และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 558 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p 608 อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วีสดี, 2551, หน้า 191) กำหนดเกณฑ์ได้ จำนวน 248 คน แต่เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและกลุ่มตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 311 คน จำแนกเป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 42 คน และครู จำนวน 269 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างนี้ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi – stage random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดดังนี้

1) เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ในแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2) การแปลผลคะแนนสำหรับวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าความหมายไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

- 4.51-5.00 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดดังนี้

1) เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถาม ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ในแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2) การแปลผลคะแนนสำหรับวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าความหมายไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในจังหวัดนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปีการศึกษา 2565 จำนวน 311 คน

2) ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 311 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม

4) ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กและประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2) การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม และระดับประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1) การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กและประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (pearson product-moment correlation coefficient)

3.2) การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 311)					
ด้านที่	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		ค่าเฉลี่ย
1	การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์	3.87	.59	มาก	5
2	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.88	.66	มาก	4
3	โครงสร้างองค์กร	3.90	.65	มาก	3
4	วัฒนธรรมองค์กร	4.20	.63	มาก	1
5	การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	3.97	.65	มาก	2
6	สภาพแวดล้อม	3.85	.67	มาก	6
รวม		3.95	.52	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.20$) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.97$) โครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 3.90$) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.88$) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.87$) และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดนครพนมโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	4.18	.59	มาก	1
2	คุณภาพเด็ก	4.07	.60	มาก	2
3	อาคารสถานที่	3.88	.66	มาก	5
4	การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน	4.03	.63	มาก	3
5	การบริหารจัดการ	3.97	.59	มาก	4
รวม		4.03	.49	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ คุณภาพเด็ก ($\bar{X} = 4.07$) การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน ($\bar{X} = 4.03$) การบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.97$) และอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₅
X	1												
X ₁	.846**	1											
X ₂	.779**	.664**	1										
X ₃	.817**	.678**	.719**	1									
X ₄	.807**	.588**	.457**	.597**	1								
X ₅	.852**	.679**	.563**	.522**	.661**	1							
X ₆	.738**	.514**	.361**	.408**	.609**	.659**	1						
Y	.819**	.660**	.596**	.595**	.628**	.762**	.712**	1					

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₅
Y ₁	.748**	.682**	.509**	.533**	.613**	.696**	.572**	.821**	1				
Y ₂	.644**	.531**	.516**	.488**	.562**	.598**	.425**	.751**	.610**	1			
Y ₃	.602**	.443**	.443**	.407**	.402**	.481**	.721**	.747**	.462**	.378**	1		
Y ₄	.684**	.511**	.481**	.469**	.521**	.714**	.568**	.859**	.656**	.570**	.539**	1	
Y ₅	.587**	.430**	.429**	.465**	.416**	.556**	.535**	.809**	.573**	.456**	.552**	.656**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวม ($r_{xy} = .819$) สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	4	52.634	13.159	185.909**	.000
Residual	306	21.659	.071		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่นำมาวิเคราะห์ มี 4 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการพยากรณ์ต่อไปได้

การอภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก” ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ มีการบริหารจัดการวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานที่ดี มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน มีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ศรีสุข (2561, หน้า 1231) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก” ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่ออุปกรณ์ในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับเด็ก มีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปร่งพื้น/ล้างมือให้เพียงพอสะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรงมีขอบเขต และทาง เข้า -ออก ที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย ผาอินดี (2561, หน้า 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบะหว้า อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .819 สัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ

สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก” ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนายุทธ ช่อมะลิ (2563, หน้า 167) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารและความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .647 ส่วนปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนทั้ง 9 ปัจจัย และความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณธรรมทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มี 6 ตัวแปร พบว่าตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ตัวแปร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 7.80 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม” ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำของผู้บริหารมีการวางแผนการกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจน มีการพัฒนาความสามารถทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีการกำหนดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานสูงสุด มีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณิสา ภูเงิน (2561, หน้า 165) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านปัจจัยบรรยากาศองค์กร ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 77.20

องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโครงสร้างองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ส่วนการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ และวัฒนธรรมองค์กร ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ดังนั้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โครงสร้างองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสภาพแวดล้อม สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนมได้ ดังนั้น จึงควรหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะวัฒนธรรมองค์กรซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ผู้บริหารและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงควรให้ความสำคัญกับเรื่องของวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการประเมินสภาพของวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นอยู่ ประเมินความเหมาะสมของวัฒนธรรมองค์กรและคุณค่าที่มีต่อองค์กรเพื่อจะได้สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครพนม

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กับประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับที่สูง ดังนั้น ควรมีการดำเนินการร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการระดมความร่วมมือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน ทั้งด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอมาเพื่อช่วยในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมวางแผนกำหนดนโยบาย ร่วมประเมินติดตามผลการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของจังหวัดอื่นและนำข้อมูลมาเปรียบเทียบในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายการในการนำไปใช้บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ทั้ง 6 ด้านในเชิงคุณภาพ ในระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในระดับจังหวัด ในระดับภาค และในระดับประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน การบริหารพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- งามทิพย์ มิตรสุภาพ. (2559). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จินตนา กุลากุล. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เจริญศรี พันปี. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนายุทธ ช่อมะลิ. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นันทน์ภัส วิกุล. (2560). ประสิทธิภาพของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 11(1), 129 – 144.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปริมล เชิดชู. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประสม มารศรี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พกามาต วิโสรัมย์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิศมัย ผาอินดี. (2561). ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล บะหว้า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระราชบัญญัติการพัฒนาศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2562. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก. หน้า 6. 30 เมษายน 2562.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-23. 19 สิงหาคม 2542.

- วาโร เฟิงส์วส์ดี. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศักดิ์ดา หาญยุทธ. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาองค์กรในบริบทการจัดการความรู้เพื่อประสิทธิภาพการบริหารของเทศบาลเมืองสุโขทัย. *วารสารวารสารมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 6(3), 310-322.
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2565). *ปัญหาการจัดการศึกษาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้น 5 กันยายน 2565 จาก <https://www.ombudsman.go.th/new.html>.
- สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แนวทางการขยายผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกรณีศึกษา: การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้น 9 สิงหาคม 2563 จาก <https://www.nesdc.go.th>.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครพนม. (2565). *รายชื่อ/เลขที่ตำแหน่งข้าราชการครู/พนักงานครูสังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม*. จุลสาร. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครพนม.
- สุนิสา ภูเงิน. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมใจ พรหมทองบุญ. (2559). *ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมปรารถนา พรหมสูตร. (2563). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบึงกาฬ*. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 6(2), 124-132.
- สารกิ เขียวแต้ม. (2560). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช*. *วารสารปาริชาติ*, 30(2) 21-38.
- อุไรวรรณ ศรีสุข. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย*, 11(1), 1222-1236.
- อารีย์ วุ่นบำรุง. (2562). *ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร*. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 5(1), 23-35.